23. GRAMMATICA : vorming van de *subjonctif présent*

Toen je voor het eerst Franse werkwoorden leerde vervoegen dan was dat in de *indicatif présent* . Het deeltje *présent* was makkelijk genoeg te begrijpen : het zegt ons namelijk dat de actie van het werkwoord zich in het *heden* afspeelt. Bij het woord *indicatif (*Nederlands : *aantonende wijs)* hebben we niet stilgestaan (om goede redenen) en dat gaan we nu goedmaken.

Elke Franse werkwoordvorm neemt niet alleen een tijd (*futur, présent, passé)* aan maar ook een wijs.
Een *wijs* is de vorm waarin een werkwoord verschijnt onder bepaalde voorwaarden (bv. Sommige wijzen worden gebruikt na bepaalde voegwoorden). We onderscheiden in het Frans 5 wijzen :

- *l'impératif* (gebiedende wijs) → *Parle ! / Va-t'en* !

- *l'indicatif* (aantonende wijs) → *Je parle ; tu parlais, nous parlerons*

- *le participe* (deelwoord) → *parlé*(gesproken) ; *pivotant* (draaiend)

- l'*infinitif* → infinitief (basisvorm werkwoord) → *finir, parler, sentir,…*

- ***le subjonctif*** → **aanvoegende wijs** → ***je finisse ; elle boive ; nous craignions***

In dit en volgend hoofdstuk behandelen we dus een nieuwe wijs, de ***subjonctif***.
Van deze wijs zien we maar **1 tijd**, de *présent* en dat geeft ons de « *subjonctif présent* ».
Wat betreft de vertaling kunnen we erg kort zijn : in het Nederlands bestaat er eigenlijk geen *subjonctif* en dus horen we geen enkel verschil met de indicatif présent :

(1) Elle pense que Luc **vient** la voir.
[indic.prés : Ze denkt dat Luc haar **komt** bezoeken.]

(2) Elle veut que Luc **vienne** la voir.
[subj.prés.: Ze wilt dat Luc haar **komt** bezoeken]

Wat een hekserij : in het Frans zijn er verschillende vormen terwijl er in het Nederlands geen verschil is te horen. In het hoofdstuk over het gebruik, gaan we hierop nader in. Laten we ons eerst focussen op de **vorming** :

Vorming van de subjonctif présent

(1)Vorming van de *je/tu/il/ils*-vormen in de subjonctif :

Je neemt de *3e persoon meervoud indicatif présent* van een werkwoord, schrapt de uitgang en vervangt deze door {e,es,e} in het enkelvoud. De derde persoon meervoud krijgt de uitgang «-ent » maar deze is net dezelfde als voor de *indicatif présent*, dus eigenelijk moet je dat niet leren. Een voorbeeld :

- *boire :*

→ neem ind.présent 3e persoon meervoud indicatif présent « ils boivent »

→ schrap daarna de uitgang « ent » :- - > *boiv~~ent~~*

→ voeg de nodige uitgangen toe : *je boiv**e** / tu boiv**es** / il boiv**e** /*

*ils boiv**ent***

- *prendre : je prenne, tu prennes, il prenne, ils prennent*

(2) Voor de vorming van de *nous/vous- vormen kijk je gewoon naar de imparfait :* beide zijn exact dezelfde voor deze personen (stam én uitgang).

- *boire :*

→ *indicatif imparfait : nous buv – ions, vous buv-iez*

→ *subjonctif présent : Nous buv- ions, vous buv- iez*

(3) De subjonctif kent slechts enkele uitzonderingen :

-**être** : *je sois, tu sois, il soit, nous soyons ,vous soyez, ils soient*

-**avoir** : *j'aie, tu aies, il ait, nous ayons, vous ayez, ils aient*

-**aller:** *j'aille, tu ailles, il aille, nous allions, vous alliez,*

ils aillent

-**faire:** *je fasse, tu fasses, il fasse, nous fassions, vous fassiez,*

ils fassent

-**savoir** : *je sache, tu saches, il sache, nous sachions, vous sachiez,*

ils sachent

-vouloir : *je veuille, tu veuilles, il veuille, nous voulions, vous vouliez, ils veuillent*

-**pouvoir :** *je puisse, tu puisses, il puisse, nous puissions, vous puissiez, ils puissent*